

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yaşam hakkı, bütün hakların ve özgürlüklerin varlığı için ön koşul olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, insan hakları ile ilgili temel bildiri, yasa ve sözleşmelerde yaşam hakkı güvence altına alınmıştır. Anacak Türkiye’de yaşam hakkına yönelik ihlaller artarak devam etmektedir. Yaşam hakkının en çok ihlal edildiği yerlerden biri de cezaevleridir. İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi’nin 27 Temmuz 2022’de açıkladığı rapora göre; 651’i ağır, en az bin 517 hasta tutuklu ve hükümlünün olduğu cezaevlerinde Nisan-Mayıs-Haziran aylarında en az 13 tutuklu ve hükümlü hayatını kaybetmiştir. Raporda; 90 tutuklu ve hükümlünün İHD’ye hak ihlali başvurusunda bulunduğu; yaşanan hak ihlalleri ve adil yargılama talebiyle ölüm orucu eyleminde bulunan Sibel Balaç’ın 226’ncı, Gökhan Yıldırım’ın ise 220’inci gününü geride bıraktığı ve sağlık durumlarının kötüye gittiği belirtilmiştir. Bu bağlamda; cezaevlerindeki ölümlerin tüm boyutlarıyla araştırılması, sorumlular hakkında gerekli hukuki işlemlerin başlatılması, hak ihlalleri ve adil yargılanma talebiyle ölüm orucu eyleminde bulunan ve her gün sağlık durumları kötüye giden Sibel Balaç ve Gökhan Yıldırım’ın taleplerine dair gerekli adımların atılması; hasta tutuklu ve hükümlülerin sağlığa erişim hakkının ve tahliyelerinin sağlanması, cezaevlerindeki hukuksuzlukların bir an önce son bulması için Anayasa’nın 98’inci ve içtüzüğün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Şevin Coşkun

Muş Milletvekili

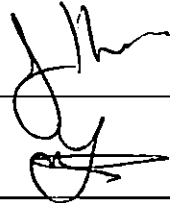
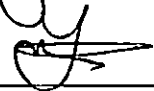
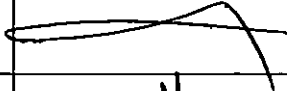
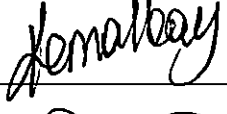
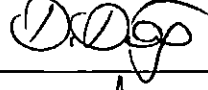
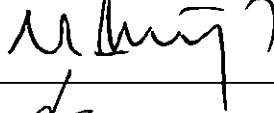
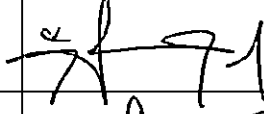
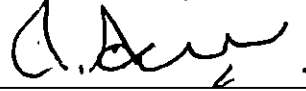
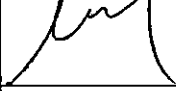
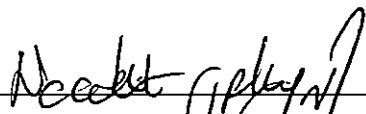
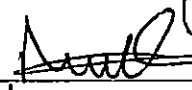
GEREKÇE

İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi’nin 27 Temmuz 2022’de açıkladığı rapora göre; 651’i ağır, en az bin 517 hasta tutuklu ve hükümlünün olduğu cezaevlerinde Nisan-Mayıs-Haziran aylarında en az 13 tutuklu ve hükümlü hayatını kaybetmiştir. Raporda, cezaevlerinde hayatını kaybedenlerin 5’i ağır hasta, 4’nün şüpheli bir şekilde hayatını kaybettiği, 4’nün ise intihar ettiğinin iddia edildiği ifade edilmiştir. Açıklanan raporda, 7 Nisan’da Manisa T Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşamını yitiren Mehmet Sevinç, 14 Mayıs’ta İzmir Kırklar F Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşamını yitiren Abdullah Ece, 22 Nisan’da Kandıra F Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşamını yitiren Ali Nuri Bakır, 4 Haziran’da Denizli D Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşamını yitiren Hakan Kaşarlıoğlu ve 13 Haziran’da Denizli/Kocabaş T Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşamını yitiren Fethi Ün’ün aynı zamanda İHD’nin ağır hasta tutuklu ve hükümlüler listesinde

yer aldığı; Ferhan Yılmaz 12 Nisan'da Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde, Ferhat Doğan 15 Mayıs'ta Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi'nde, Sıddık Uğur 25 Mayıs'ta Batman/Beşiri T Tipi Kapalı Cezaevi'nde ve Kadir Karademir'in 12 Haziran'da Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği; ayrıca bulundukları cezaevi yönetimleri tarafından intihar ettiği iddia edilen isimler ise 26 Nisan'da Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde Seyit Şahin, 19 Nisan'da Antalya Kapalı Cezaevi'nde Mehmet O., 20 Mayıs'ta Adana/Ceyhan M Tipi Kapalı Cezaevi'nde Y.E.Y. ve 8 Mayıs'ta Bolu F Tipi Kapalı Cezaevi'nde Yusuf Akmısır'ın olduğu belirtilmiştir.

İHD'nin raporunda; 76'sı İç Anadolu Bölgesindeki cezaevlerinde olmak üzere toplam 90 tutuklu ve hükümlünün İHD'ye hak ihlali başvurusunda bulunduğu; yaşanan hak ihlalleri ve adil yargılama talebiyle ölüm orucu eylemlerinin Sincan Kadın Cezaevi'nde bulunan Sibel Balaç'ın 226'ncı ve Tekirdağ 1 No'lu Cezaevinde tutulan Gökhan Yıldırım'ın 220'inci gününü geride bıraktığı, sağlık durumlarının kötüye gittiği belirtilmiştir. Raporda, en az 15 kişinin İç Anadolu Bölgesindeki cezaevlerinde işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı; ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olmayan kişilerin de tekli odalarda tutulduğu, Afyon 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutuklulara ayakta sayımın dayatıldığı, Bolu F Tipi Cezaevi'nde bir kişinin maruz kaldığı darp ve işkence nedeniyle kolunun kırıldığı ve tedavi edilmediği; Çorum/İskilip Açık Cezaevi'ndeki bir tutuklunun kolunda platin olduğu halde ağır işlerde çalıştırıldığı ve bu nedenle rahatsızlandığı, bir tutuklunun ise cezaevi memurları tarafından dövüldüğü; Çorum/Sungurlu T Tipi Cezaevi'ne sevk edilen bir tutuklunun dayatılan çıplak aramayı kabul etmemesi üzerine birkaç kişi tarafından darp edildiği aktarılmıştır. Cezaevlerinde iletişim hakkının engellendiği belirtilen raporda, mektuplarına el konulduğu, Yeni Yaşam, Birgün ve Evrensel gibi gazetelerin tutuklulara verilmediği, bilgileri dışında başka cezaevlerine sevk edildiği, bu durum nedeniyle maddi ve manevi mağduriyetlerin yaşandığı ifade edilmiştir.

Bu bağlamda; cezaevlerinde artan hak ihlalleri nedeniyle yaşanan ölümlerin tüm boyutlarıyla araştırılması, yaşanan hak ihlalleri ve adil yargılanma talebiyle ölüm orucu eyleminde bulunan ve sağlık durumları her gün kötüye giden Sibel Balaç ve Gökhan Yıldırım'ın durumuna dair gerekli adımların bir an önce atılması, hasta tutukluların sağlığa erişim hakkının ve tahliyelerin sağlanması, tutuklu ve hükümlülere yönelik hak ihlallerinin bir an önce son bulması için Meclis Araştırma Komisyonunun kurulması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	